

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin finansmana erişimde yaşadığı sorunların nedenlerinin araştırılması; yüksek kredi faizleri, kredi büyüme sınırları, teminat yetersizliği, Kredi Garanti Fonu uygulamaları, banka kredi tahsis süreçleri, ticari kredi kartları, taksitli ticari krediler, çek-senet piyasası, işletme sermayesi ihtiyacı, ihracatçı KOBİ’lerin finansman sorunları, Eximbank kredileri, yatırım kredileri, vergi ve SGK borçlarının krediye erişime etkisi, takipteki KOBİ kredileri, iflas ve konkordato süreçleri, finansmana erişimde bölgesel ve sektörel eşitsizlikler ile kamu kurumları arasındaki koordinasyon eksikliklerinin tespit edilmesi; KOBİ’lerin üretim, istihdam, ihracat ve yerel ekonomi içindeki rolünü koruyacak etkin, adil, şeffaf ve sürdürülebilir finansman politikalarının belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 09/06/2026

Rıdvan UZ
İYİ Parti Çanakkale Milletvekili

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

GEREKÇE

Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler, Türkiye ekonomisinin üretim, istihdam, ihracat, tedarik zinciri ve yerel kalkınma bakımından ana taşıyıcılarından biridir. KOBİ'ler yalnızca ticari işletme değil; sanayinin yan kolu, ihracatın ilk basamağı, mahalle ekonomisinin omurgası ve istihdamın en yaygın alanıdır. Bu nedenle KOBİ'lerin finansmana erişimde yaşadığı sorunlar, yalnızca işletme sahiplerini değil; çalışanları, tedarikçileri, ihracatçıları, yerel ekonomiyi ve kamu gelirlerini doğrudan etkilemektedir.

KOSGEB'in 7 Ağustos 2025 tarihli duyurusuna göre KOBİ tanımında güncelleme yapılmış; KOBİ olmak için gerekli kriterlerden biri olan yıllık net satış hasılatı veya mali bilanço üst sınırı 500 milyon TL'den 1 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Bu değişiklik, enflasyon, maliyet artışları ve işletme ölçeklerindeki büyüme nedeniyle daha fazla işletmenin KOBİ desteklerinden yararlanabilmesi amacıyla yapılmıştır. Ancak tanımın genişlemesi, KOBİ'lerin finansmana erişim sorunlarının ortadan kalktığı anlamına gelmemektedir.

KOSGEB'in rapor ve istatistikler sayfasında Türkiye'deki KOBİ'lere ilişkin istatistikler, kurulan-kapanan işyeri verileri ve KOBİ'lerin dış ticaretteki yeri gibi başlıkların düzenli olarak izlendiği görülmektedir. Bu durum, KOBİ'lerin kamu politikası açısından ayrı ve stratejik bir alan olduğunu göstermektedir. Ne var ki finansman politikaları, KOBİ'lerin üretim kapasitesi, nakit akışı, yatırım gücü ve istihdam yüküyle uyumlu biçimde tasarlanmadığında, destek mekanizmaları sahada yeterli etkiyi oluşturamamaktadır.

KOBİ'lerin en büyük sorunlarından biri yüksek kredi faizleri ve krediye erişim koşullarının ağırlaşmasıdır. Yüksek faiz ortamında işletme sermayesi ihtiyacını karşılamak isteyen KOBİ'ler, stok finansmanı, hammadde alımı, maaş ödemesi, enerji gideri, vergi, SGK primi ve tedarikçi borçları için krediye yönelmekte; ancak kredi maliyeti kârlılığı eritmektedir. Krediye erişemeyen işletme üretimi kısımakta, yatırımını ertelemekte, çalışan azaltmakta veya borç zinciri içinde sıkışmaktadır.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, 2026 yılında TOBB Nefes Kredisi'nin yeniden başlatılmasına ilişkin açıklamasında, KOBİ'lerin yaşadığı en büyük sıkıntının finansmana erişim olduğunu belirtmiş; özellikle KOBİ kredilerine uygulanan büyüme sınırının krediye erişimi zorlaştırdığını ifade etmiştir. TOBB, KGF ve bankalar tarafından yeni kaynak oluşturulmasının gerekçesi de KOBİ'lerin zor dönemde çarklarını döndürebilmesi olarak açıklanmıştır. Bu açıklama, finansmana erişim sorununun iş dünyasının en üst temsil örgütleri tarafından da temel problem olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır.

Kredi büyüme sınırları ve sıkı para politikası, makroekonomik istikrar bakımından belirli amaçlar taşısa da KOBİ'ler üzerinde ciddi yan etkiler doğurabilmektedir. Büyük firmalar alternatif finansman kaynaklarına, yurtdışı krediye, tahvil ihracına veya grup içi finansmana ulaşabilirken; küçük ve orta ölçekli işletmeler çoğu zaman banka kredisine, ticari kredi kartına,

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

çek-senet sistemine ve tedarikçi vadelerine bağımlıdır. Bu nedenle kredi musluğu kısıldığında ilk nefessiz kalan genellikle KOBİ olur.

TCMB'nin 2025 yıllık raporunda, 2024 yıl sonunda yüzde 20,8 olan TL ticari kredi büyümesinin 2025 yıl sonunda yüzde 40,7'ye yükseldiği; aynı dönemde yabancı para ticari kredi büyümesinin kur etkisinden arındırılmış olarak yüzde 38,2'den yüzde 12,5'e gerilediği belirtilmiştir. Bu tablo, ticari kredi kompozisyonunun ve kredi büyüme politikalarının işletmelerin finansman yapısını doğrudan etkilediğini göstermektedir. KOBİ'ler bakımından önemli olan yalnızca kredi hacmi değil; krediye hangi maliyetle, hangi vadeyle ve hangi teminatla erişilebildiğidir.

KOBİ kredilerinde takipteki alacaklardaki artış da dikkatle incelenmelidir. BDDK verilerine dayandırılan 2026 tarihli değerlendirmelerde, son bir yılda TL cinsi taksitli ticari kredilerde takipteki alacak hacminin yüzde 122,06 arttığı, KOBİ kredilerinde de takipteki alacak hacmindeki büyümenin yüzde 120'yi geçtiği; takipteki alacak oranının KOBİ kredilerinde 1,41 puan artarak yüzde 4'ün üzerine çıktığı aktarılmıştır. Bu tablo, KOBİ'lerin ödeme kapasitesindeki bozulmanın finansal sistem ve reel ekonomi açısından ciddi bir risk oluşturduğunu göstermektedir.

Teminat sorunu, KOBİ'lerin finansmana erişiminde en belirleyici engellerden biridir. Bankalar çoğu zaman taşınmaz ipoteği, güçlü kefalet, yüksek teminat, geçmiş finansal performans ve düzenli nakit akışı talep etmektedir. Ancak yeni kurulan, büyümeye çalışan, ihracata başlamak isteyen, kadın girişimci veya genç girişimci tarafından yönetilen KOBİ'ler bu teminatları sağlayamadığında krediye erişememektedir. Üretim fikri olan işletme teminat bulamadığı için büyüyemiyorsa, ekonomi kendi potansiyelini kilitli dolapta tutuyor demektir.

Kredi Garanti Fonu uygulamaları bu noktada kritik önemdedir. KGF, teminat yetersizliği yaşayan işletmelerin krediye erişimini kolaylaştırmak için önemli bir araçtır. Ancak KGF kefaletlerinin hangi sektörlere, hangi büyüklükteki işletmelere, hangi illere, hangi koşullarla dağıtıldığı; kaynakların gerçekten finansmana erişimde zorlanan KOBİ'lere mi yoksa zaten krediye ulaşabilen işletmelere mi yöneldiği Meclis tarafından araştırılmalıdır. Garanti sistemi doğru tasarlanmazsa, destek ihtiyacı olan değil, bankanın zaten kabul edeceği dosya desteklenmiş olur.

İşletme sermayesi ihtiyacı, KOBİ'lerin günlük hayatındaki en büyük baskıdır. Hammadde fiyatları, enerji giderleri, personel ücretleri, kira, nakliye, vergi, SGK primi, kur dalgalanması ve stok maliyeti arttıkça KOBİ'nin kasası daha hızlı boşalmaktadır. Bir işletme kârlı görünse bile tahsilat gecikiyorsa, müşteriden parasını zamanında alamıyorsa veya vadeli satış yapmak zorunda kalıyorsa nakit akışı bozulur. KOBİ'yi batıran her zaman zarar değildir; çoğu zaman nakitsizliktir.

Çek ve senet piyasasında yaşanan sorunlar da KOBİ finansmanının ayrılmaz parçasıdır. Vadeli satış yapan işletmeler, tahsilatını çek-senet üzerinden almakta; ancak karşılıksız çek,

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

protestolu senet, tahsilat gecikmesi ve zincirleme ödeme sorunları tüm tedarik hattını etkilemektedir. Büyük firmadan parasını geç alan küçük tedarikçi, çalışanının maaşını, vergisini ve kredisini zamanında ödeyememektedir. Bu zincirde en zayıf halka KOBİ'dir.

Vergi ve SGK borçlarının krediye erişime etkisi de ayrıca incelenmelidir. Vergi veya prim borcu bulunan birçok küçük işletme, krediye erişimde zorlanmakta; kredi alamadığı için borcunu ödeyememekte, borcunu ödeyemediği için krediye ulaşamamaktadır. Bu, tam anlamıyla finansal kısır döngüdür. Kamu alacağı korunmalıdır; fakat işletmeyi yaşatmadan kamu alacağını tahsil etmek de mümkün değildir.

İhracatçı KOBİ'lerin finansman sorunları ise stratejik önemdedir. İhracat yapan veya ihracata başlamak isteyen KOBİ'ler; döviz kuru, hammadde finansmanı, Eximbank kredileri, alacak sigortası, akreditif, lojistik, fuar katılımı, sertifikasyon ve vadeli satış riskleriyle karşı karşıyadır. KOSGEB'in KOBİ'lerin dış ticaretteki yerine ilişkin 2025 raporunda, tüm girişimler içinde ihracat yapan KOBİ'lerin payının dönem içinde yüzde 1,9'dan yüzde 3,5'e çıktığı belirtilmektedir. Bu artış olumlu olmakla birlikte, ihracatçı KOBİ oranının hâlâ sınırlı olması finansman ve kapasite desteklerinin önemini göstermektedir.

Yatırım kredilerine erişim de üretim kapasitesini doğrudan etkiler. Makine yenilemek, enerji verimliliği yatırımı yapmak, güneş enerjisi kurmak, dijitalleşmek, ihracat için kalite standardı almak, yeni hat açmak veya kapasite artırmak isteyen KOBİ'ler uzun vadeli ve makul maliyetli finansmana ihtiyaç duymaktadır. Kısa vadeli ve yüksek faizli krediyle uzun vadeli yatırım yapılamaz. KOBİ'ye yatırım kredisi değil de yalnızca nakit çevirme kredisi sunulursa, üretim değil günü kurtarma büyür.

Bölgesel eşitsizlikler de finansmana erişimi etkilemektedir. Büyükşehirlerde ve sanayi merkezlerinde bulunan KOBİ'ler banka şubelerine, danışmanlık hizmetlerine, kredi ürünlerine, ihracat ağlarına ve finansal bilgiye daha kolay ulaşırken; Anadolu'daki küçük il ve ilçelerde faaliyet gösteren işletmeler daha sınırlı seçeneklere sahiptir. Deprem bölgesindeki KOBİ'lerin finansman ihtiyacı ise ayrıca ve öncelikli biçimde ele alınmalıdır.

Kadın girişimciler, genç girişimciler ve teknoloji tabanlı yeni işletmeler bakımından da finansmana erişim özel bir sorun alanıdır. Klasik bankacılık teminat modelinde yeterli taşınmaz veya finansal geçmişi olmayan girişimciler, iyi fikre ve güçlü potansiyele sahip olsa bile krediye ulaşmakta zorlanmaktadır. Bu nedenle kredi politikalarının yalnızca geçmiş bilançoya değil, gelecek potansiyeline ve üretim kapasitesine de bakması gerekir.

Finansmana erişim sorunu, kayıt dışılığı ve verimsizliği de artırabilir. Krediye erişemeyen KOBİ, daha pahalı gayriresmî finansman kaynaklarına, tedarikçi baskısına, yüksek faizli ticari kartlara veya kayıt dışı nakit ilişkilerine yönelebilmektedir. Bu da vergi kaybı, borç sarmalı ve piyasa ahlakında bozulma yaratmaktadır. Finansmana erişim yalnızca banka meselesi değildir; kayıtlı ekonomi ve adil rekabet meselesidir.

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

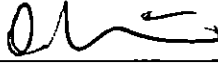
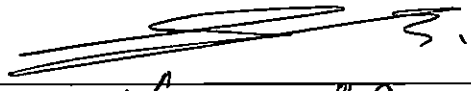
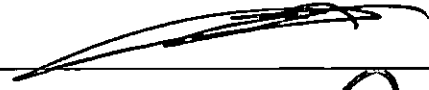
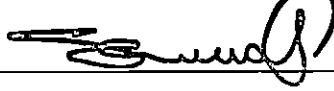
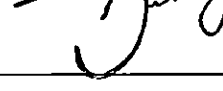
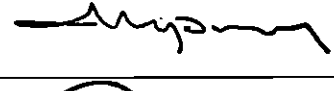
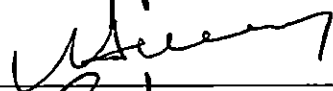
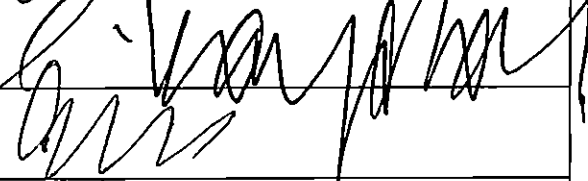
Bu kapsamda KOBİ'lerin kredi başvurularının kabul-ret oranları, teminat talepleri, KGF kefaletlerinin dağılımı, ticari kredi faizleri, kredi vadeleri, sektör ve il bazlı kredi erişimi, takipteki KOBİ kredileri, çek-senet tahsilat sorunları, kredi kartı ve ticari kart borçları, vergi-SGK borçlarının krediye etkisi, Eximbank ve yatırım kredilerine erişim Meclis tarafından bütün yönleriyle araştırılmalıdır.

Ayrıca TOBB, TESK, KOSGEB, KGF, BDDK, TCMB, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Eximbank, bankalar, meslek odaları, OSB yönetimleri ve KOBİ temsilcilerinin görüşleri alınarak KOBİ finansmanına ilişkin kalıcı bir politika seti oluşturulmalıdır. KOBİ'lerin sorunu dönemsel kredi paketleriyle geçici olarak hafifletilebilir; ancak kalıcı çözüm öngörülebilir, düşük maliyetli, teminatı makul ve üretimi önceleyen finansman mimarisidir.

KOBİ'ler ekonominin küçük görünen büyük gücüdür. Çarkın sesi en çok onların atölyesinde, dükkânında, imalathanesinde, deposunda ve ihracat hazırlığında duyulur. Eğer KOBİ krediye ulaşamazsa makine durur, istihdam azalır, tedarik zinciri kırılır, ihracat zayıflar, yerel ekonomi soluk alamaz. Büyük ekonomi dediğimiz yapı, çoğu zaman küçük işletmelerin omzunda yükselir.

Türkiye'de KOBİ'lerde finansmana erişim sorununun tüm boyutlarıyla araştırılması; yüksek faiz, teminat yetersizliği, kredi büyüme sınırları, KGF uygulamaları, ticari kredi tahsis süreçleri, çek-senet piyasası, vergi ve SGK borçlarının krediye etkisi, takipteki KOBİ kredileri, ihracatçı ve yatırımcı KOBİ'lerin finansman ihtiyaçlarının tespit edilmesi; üretimi, istihdamı, ihracatı ve yerel ekonomiyi koruyacak kalıcı finansman politikalarının geliştirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunludur.

Anayasa'nın **98'inci** ve İçtüzüğü'nün **104. ve 105.** maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Ömer KARALAS	AYDIN	
Yasin ÖZTÜRK	DENİZLİ	
Yüksel ARSLAN	ANKARA	
M. Cihan PAGANI	İSTANBUL	M. Cihan pagani
Ayyüce TÜRKER	ADANA	
Y. Selçuk TÜRKÖĞÜ	BURSA	
Burhanettin KOCAMAZ	MERSİN	B. Kocamaz
Turan YALDIR	AKSARAY	
Selcan TAŞCI	TEKİRDAĞ	
Senol SUNAT	MANİSA	
Metin ERGUN	MUĞLA	M. Ergun
M. Mustafa GÜZBAN	GAZİANTEP	
Burak DALGIN	BALIKESİR	
Hüsmen KIRKPINAR	İZMİR	
Yavuz AYDIN	TRABZON	
Hasan TOKTAŞ	BURSA	
Mehmet AKALIN	EDİRNE	
Lutfullah KAYALAR	YOZGAT	
A. Şefik GİRÇİN	HATAY	
A. İsmet FAKİBABA	ANKARA	A. İsmet Fakibaba